

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ant. Augustini Archiep. Tarracon. De Emendatione Gratiani Libri Duo

Agustín, Antonio

Dvisbvirgi ad Rhenvm ; Arnhemii, 1676

XVI. De B. Antonini censura in Gratianum, & de Romanorum selectorum
sententia

urn:nbn:de:hbz:466:1-10603

*De Beati Antonini censura in Gratiano,
& de Romanorum selectorum
sententia.*

DIALOGUS DECIMUSSEXTUS.

A. Quid est, quod dicebas B. *Antoninum* in Gratiano reprehendere? Habesne ejus librum? B. Et librum habeo, & schedam locorum, quæ selecti quidam viri Romæ notarunt. A. De singulis ab Antonino scriptis videamus, quid ille dixerit, quid mox Romani addiderint. B. Beatus *Antoninus Florentinus*, ut nosti, Antistes in *Summæ majoris quarta parte titulo XI. cap. IIX.* post Petri Lombardi Parisiensis Episcopi, quem Magistrum sententiarum appellant, XIV. articulos perscriptos, in quibus communiter non tenetur, de Gratiano sic ait: *In decretis quedam ponit Gratianus, quæ non tenentur, quedam alia à conciliis vel summis Pontificibus edita, quæ sunt revocata, seu immutata per consuetudinem generalem contrariam, & abrogata.* Mox addit exemplum jejunii quadragesimæ, quod clerici fervare tenebantur à sexagesima: hodie non fervant, sed initium faciunt jejuniorum ut laici. A. Hoc idem Gratianus^a ait *distinct. IV. excepta voce, sexagesima;*

pro

^a Dist. 4. c. 3. & 4. & ult. cap. 3. p. leges. dist. 4.

pro qua vocem, *quingagesima*, substituit. B. Romanis videbatur tollendas esse has voces Gratiani (*jejunandi propositum susciperent*, &c.) quod non displicet. Damasus in Telesphoro ait. *Hic constituit, ut septem hebdomadis ante pascha jejunium celebraretur.* Et Ambrosius ^a in sermone non edito de *sexagesima*. *Quadragesima*, inquit, *sex septimanas habet, cui addidit Telesphorus Pontifex septimam hebdomadem, & vocatum est hoc tempus quingagesima.* Quæ verba etiam Anselmus ^b refert. A. Id statutum esse clericis, dicendum est ex *Telesphori epist. 1.* cujus verba referunt Ivo, ^c & Anselmus, ^d & liber Cæsaraugustanus, ^e & Tarraconensis, ^f & Gratianus, § 1 B. Alterum exemplum adfert Antoninus

^a *Dist. e. c. 5. quadragesima.* ^b *Ans. l. 7. c. 166.*
^c *Ivo lib. 2. tit. 14. c. 1. par. & par. 4. c. 25. dec.*
^d *Ans. lib. 7. c. 165.* ^e *Cæs. lib. 21. c. 20.* ^f *Tarr. lib. 4. c. 60. § Dist. 4. c. 4. statuimus.*

I *Distinctione quarta ante caput quartum Statuimus, in Romana editione Gratiani verba sunt.* Unde illud Telesphori Papæ, (qui decrevit, ut generaliter clerici à quingagesima à carnibus & deliciis jejunent) quia moribus utentium approbatum non est; aliter agentes, transgressionis reos non arguit. Telesphorus urbis Romæ Episcopus omnibus Episcopis epist. 1. Statuimus,

de rogationum diebus quibus erat ab operibus cessandum, & jejunandum ex conciliis Lugdunensi

tuimus, ut septem hebdomadas plenas ante sanctum Pascha omnes clerici in sortem Domini vocati à carne jejunent. *In margine est.* al. carne & delitiis. Et Ivo p. 4. c. 25. Pann. l. 2. c. 174. *Et in notis ante caput 4.* Quinquagesima) Post hoc verbum in codicibus impressis sequebatur, jejunandi propositum susciperent, & à carnibus & delitiis abstinere: sed omnes fere manuscripti habent eo modo, quo restitutum est. (*Scholium Joannis ridiculum est.* Istud cap. non tenet, quia hodie quinquagesima non servatur, cum ipsa celebretur post Pascha. Jo.) *Capitis quinti e. dist. inscriptio est.* Item Ambrosius in libro sermonum. Quadragesima sex septimanas habet &c. *In notis additur.* Sermonum) Inveni sunt Romæ in bibliotheca Vaticana, & Mediolani in bibliotheca monasterii S. Ambrosii sermones aliquot manuscripti, Ambrosii nomen præferentes. inter quos est sermo de sexagesima, cujus initium est, Adest tempus, unde hoc caput sumptum est. *Ante cap. 6. ejusd. dist. Denique sacerdotes. quod est extremum hac verba sunt.* quod B. Gregorius Augustino Anglorum Episcopo scribit dicens. *Et in margine est.* Ivo par. 4. cap. 29.

nenſi & Aurelianenſi, quæ refert Gratianus *de conſecratione diſtinct.* III. *cap.* I. & III.^a A. Concilium *Lugdunenſe* non exiſtat, ſed refertur à Burchardo^b & Ivone.^c Et in concilio *Maguntino cap.* XXXVI. idem fere ſtatuitur, ſed nihil de rogationibus dicitur. neque aperte in *Capitularibus Caroli, & Ludovici.*^d Sed *Aurelianenſe* concilium de rogationibus ita ſtatuit *cap.* XXIX. in *Colonienſi editione*, in collectione Iſidori Mercatoris *capit.* XXIV. *Rogationes, id eſt, litanias ante aſcenſionem Domini placuit celebrari, ita ut præmiſſum triduanum jejunium in dominica aſcenſionis ſolemnitate ſolvatur.* B. Romani varietatem notarunt: pro præmiſſum, alibi ſcriptum, poſt miſſam: quæ mihi ſcriptura non probatur: licet eam Ivo^e adgnoſcat. C. Quænam eſt dominica aſcenſionis, an quæ poſt aſcenſionem eſt? an ea, quæ aſcenſionem præcedit? B. Neutra in hoc capite. ſed dominicæ aſcenſionis ſolemnitas dicitur, ipſa dies aſcenſionis Domini. C. Cur libro VI. *Capitularium* dicitur. *Poſt dominicam dies tres. In aſcenſione domini diem unum?* B. Suſpicoſi deſiderari litteram V poſt vocem,

^a De conſecr. d. 3. c. I. & 3. rogationes. ^b Burch. lib. 2. cap. 77. ^c Ivo par. 4. cap. 14. decret. ^d Capit. lib. 1. cap. 164. & lib. 2. cap. 35. & lib. 6. c. 186. ^e Ivo par. 4. c. 11. decret. ^f d. c. 186.

voce[m], *dominica[m]*: ut significetur *post dominicam quintam*. A. Placet opinio tua. Et *lib. 1. Capitularium* Litaniam major ante ascensionem Domini constituitur. Sed perge, quod cœperas. De his enim rogationibus recte Antoninus notat, aliud in his conciliis præscribi, quam quod usus receperit. ² B. Idem inquit, *de hebdomada sancta, & hebdomada paschæ quæ erant in præcepto, quoad cessationem ab operibus ut in dicto concilio Lugdunensi.* ^a A. De hebdomade sancta nihil Gratianus retulit: nihil ante eum Bur-

R chardus,

^a De consec. d. 3. c. 1.

² Non recte in eodem libro ante distinct. 3. de consecrat. posita est inscriptio capituli primi. Item ex concilio Lugdunensi. In margine hæc sunt. Cod. de fer. le. omnes dies. Nov. Leon. 54. Mogunt. 1. cap. 36. Capit. 1. 1. cap. 164. & lib. 2. cap. 35. Burc. 1. 2. c. 77. Ivo p. 4. c. 14. Balsamon ad tit. 7. Nomocanonis. *Inscriptio capit. 8. eod. dist. hæc est.* Item ex concilio Aurelianensi cap. 29. Rogationes, id est, litanias, ante Ascensionem Domini placuit celebrari, ita ut præmissum triduanum jejunium in Dominicæ Ascensionis solemnitate solvatur. In marg. ad vocem præmissum additur: al. post missam. Et initio capituli. Beda de officiis tomo 4. Albinus p. 67. Burch. 1. 13. c. 17. Ivo p. 4. cap. 11.

chardus, & Ivo. nihil est in dicto concilio Maguntino, neque in Capitularibus. De *pascuis hebdomade* omnes fere eadem scribunt. In concilio tamen Maguntino quatuor dies tantum cum omni honore celebrari, decernitur. At feria quinta dicitur licentiam esse arandi ante missam, & seminandi, & hortum, & vineam excolendi, & sepem circumcludendi. Ab alio opere cessandum. Post missam vacandum ab omnibus. B. Post hæc de *litteris dimissorias* refert, quæ Gratianus *distin. LXXIII.*^a diligenter scripsit, quæ nomine Attici Constantinopol. Episcopi in conciliis sunt post Chalcedonensem synodum. Eadem referunt Ivo,^b & Anselmus.^c Sed & *formulas earum litterarum*, quas Gratianus conscripsit, habent Burchardus,^d Ivo,^e & Anselmus:^f qui alias quoque addunt, & Romani alias se pollicentur adjecturos. Hæc quasi usu abrogata improbat Antoninus, quod ad eam formulam attinet, quæ tradita dicitur in synodo Nicæna litteris quibusdam Græcis adjectis. Ipsas litteras dimissorias necessarias esse ait clericis peregre profectis, ut *distinct. LXXII. cap. 1. 8* in quo multorum negligentiam reprehendit.

^a *Dist. 73. in princip.* ^b *Ivo par. 6. c. 433. dec.*
^c *Anf. lib. 6. c. 116.* ^d *Burc. l. 2. c. 227.* ^e *Ivo par. 6. c. 434. & 435. decr.* ^f *Anf. lib. 6. c. 117.*
^g *Dist. 72. c. 1.*

hendit. A. Laudo id quidem : sed ex veteri formula duo elicio : alterum est , Episcopis *lingua Græcæ* cognitionem fuisse necessariam ; alterum , tempore Nicænæ synodi *Indictionis* numeros in usu fuisse. Indictionis enim mentionem fieri in hac formula video. B. In ecclesiarum consecratione jubentur Episcopi Græcas litteras & Latinas in pavimento scribere. Qui eas ignorassent, quo pacto scripturi fuerant ? C. Cum in Græcia Nicæna synodus habita fuerit , mirandum non est , Græcis litteris jussisse hæc conscribi. Quæ vero in consecrationibus jubentur fieri, satis esse ajunt , si cœperit vel duas litteras scribere, quæ utrique linguæ communes sunt. 3

R 2

B. Se-

3 *Initio distinct. 73. in eodem libro ut Gratiani verba scribuntur illa, Qualiter vero commendaticia &c. Debent namque litteræ Græcæ interponi in ea epistola, & non sine causa. Græca enim elementa &c. In marg. hæc sunt. Ex Attico ad finem concilii Chalcedonensis. Ansel. l. 6. c. 121. Ivo p. 6. c. 433. Capitis primi inscriptio est. Exemplar formatæ epistolæ, quæ in Nicæna synodo à cccxviii. patribus facta est. In nomine patris π. & filii. υ. & Spiritus sancti α. π. Walterio Spirensi &c. In marg. est. Burc. l. 2. c. 227, Ivo p. 6. c. 434. Simile quiddam, multo*

B. Sequitur de sacramentis à jejuniis tantum præstandis in iudicio, quod etiam usu abrogatum esse

multoque magis c. 435. *In notis.* Conservet) In hoc, & seq. capite ea tantum sunt emendata, quæ exemplarium auxilio restitui poterant. Ceterum quæ hoc loco sequuntur, etiam apud Burchardum sunt depravata. Facile autem restitui possunt ex regulis initio distinctionis traditis. Quibus quidem regulis optime respondet exemplum ab Ivone allatum par. 6. c. 435. si litteræ in extremo 434. capitis positæ, ponantur loco earum, quæ in ipso 435. afferuntur. Addita enim illis dictione *αϋλω* resultat numerus ibi notatus, id est, DCCLXXVIII. Bene etiam procedet exemplum cap. 434. si ubi nunc summa est 1539. sint 1439. Satis sic locum indicasse. *Capitis 2. e. distin. inscriptio est.* Incipit epistola formata à cccxviii. Episcopis, & ab Attico Constantinop. urbis Episcopo edita. Sanctissimo in Christo fratri summa dulcedine charitatis amplectendo &c. *In marg. est.* Anf. l. 6. c. 121. *Et in notis.* Ab Attico] Antea legebatur Abbatibus. Restitutus est locus ex conjectura (quod perraro factum est) quoniam evidenti ratione nitebatur. *Post verbum Concedat, αϋλω, vel sic cθ)* Addita sunt hæc ex aliquot vetustis exemplaribus & utrisque istis no-

esse dicitur. A. Quæ Cornelio Papa falso adscribunt Burchardus, ^a Ivo, ^b Anselmus, ^c & Gratianus: ^d ut antea diximus, ^e non Cornelii verba sunt, sed *Caroli Magni in Capitularib.* ^f quod etiam Ivo ^g adgnoscat. Illic ita scribitur. *Sed & nobis honestum videtur, ut qui in sanctis habet jurare, hoc jejunus faciat cum omni honestate, & timore Dei.* His verbis, *nobis honestum videtur*, nulla legis coactio est, sed admonitio est non inepta. Quod vero ille *in sanctis* dixit, cur *in judicio* Antoninus interpretetur, causam nullam video. ⁴ B. Additur ab eodem. *In qua-*

R 3 *dragesima,*

^a *Burc. l. 12. c. 12.* ^b *Ivo l. 8. tit. 8. c. 31. par. 12. c. 69. decret.* ^c *Ansel. l. II. c. 64. d. 22. q. 5. c. 16. honestum.* ^e *Vide dialog. 13. in add. 9.* ^f *Capit. l. I. c. 63.* ^g *Ivo d. par. 12. c. 33.*

tis idem numerus 99. significatur. In codicibus vero impressis vel nihil erat, vel dictio amen Latine scripta, in qua nulla est numeri significatio. *Distinct. 72. in prin. Gratianus ait.* Dimissorias vero litteras Episcopus, nisi rogatus, non tribuat: sicut statutum est in synodo habita Romæ. Unde Leo Papa ait. Episcopus subiecto &c. *In margine est. Ansel. l. 6. c. 122. (Omittitur sumptum esse ex synodo Romana Leonis IV. cap. 18.)*

⁴ *Vide Addit. 9. dialogi 13.*

dragesima, in adventu, in diebus dominicis non exigantur, vel exhibeantur sacramenta, sollemnia scilicet, ut in iudicio, & similia. Quod etiam ait esse abrogatum consuetudine. A. Plenius hæc, ni fallor, Burchardus,^a & Gratianus^b ex concilio apud sanctum Medardum, & sine inscriptione liber Tarraconensis.^c Sed fontes non inveni. A septuagesima usque ad octavam pasche, ab adventu Domini usque post consecratos dies, sic enim illi duo habent; Gratianus usque ad octavam Epiphaniae, & in jejuniis quattuor tempor. & in litania majore, & in diebus rogationum, & in diebus dominicis, nisi de concordia, & pacificatione, nullus semper sacra jurare presumat.⁵ B. Vis dicam libere, quod sentio? A. Dicas licet. B. Hæc, & de alia quæcunque ex incertis libris sumpta, pro non scriptis habeantur. A. Censura gravis est tua. Sed Antonini cetera redde. B. Multa, inquit, antiquo jure edita, quæ Gratianus notat, postea immutata sunt. ut de electione

Romani

^a Burchardus lib. 12. c. 20. ^b 22. q. 5. c. 17. decrevit. ^c Tarr. lib. 5. cap. 7.

⁵ Inscriptio capituli 17. Decrevit. 22. q. 5. in eodem libro Romano hæc est. Unde in concilio apud S. Medardum habito. Et in margine est. Simile quiddam in fœdis capitularium è Gallia missis. Burchardus lib. 12. cap. 20.

Romani Pontificis, item de aliorum Episcoporum electione. Namque non soli Cardinales olim Pontificem eligebant; neque soli Canonici ecclesie cathedralis Episcopum, sed adhibebantur alii religiosi viri: & à Metropolitanis confirmabatur electio, antequam Romani Pontifices ecclesiarum cathedralium provisiones sibi reservassent. A. Nota res est, & de his plura in Gregoriana, & aliis collectionibus dicuntur. Ex quibus apparet multa esse apud Gratianum supervacanea: sed eadem antiquitatis cognoscendæ causa legenda sunt. B. Sequitur de etate ordinandorum, & de intervallo servando in ordinatione. A. Hæc etiam varie constituta sunt, neque ullum crimen est Gratiani, si aliud posteriori sæculo visum est constituere, sive in Viennensi concilio à Clemente V. sive in Tridentino sub Pio quarto. B. Idem dicturus es de gradibus consanguinitatis, & affinitatis prohibitis matrimonio conjungi, quod non est à Gregorio IX.^a immutatum, ut ait Antoninus; sed ab Innocentio III. in concilio generali Lateranensi cap. L. Postea refert illa, quæ de furto diximus in monasterio factò, ut communicent monachi cum illa contestatione: *Corpus Domini sit tibi hodie ad probationem.* ex concilio

R 4

Vorma-

^a c. 3. de consang. & affinit. in 4. collect. cap. 8. non debet. e. tit. Greg. IX.

Vormaciens. cap. xv. & apud Burchardum, ^a & Gratianum. ^b Id male fieri ait Antoninus B. Thomam secutus. Mox verba concilii *Carthaginensis* affert, *ut sacramenta altaris non nisi à jejunis celebrentur, excepto uno die anniversario, quo cena Domini celebratur.* A. Concilii *Africani* verba sunt *cap. lxx.* in *Corpore canonum*, & *Carthaginens. lll. cap. xxix.* in *Isidori collectione*, & *caput xli.* est Græcis concilii *Carthaginens.* refert verba eadem concilium *Matisconen. ll. cap. vi.* & Anselmus, ^c & Gratianus, ^d & liber *Cæsaraugustanus.* ^e B. Exceptionem illam cænæ Domini impugnat Antoninus ex verbis Augustini à Gratiano alibi relatis: ^f atque ait consuetudine esse derogatum. A. Huc fortasse pertinet, quod in concilio *Laodicensi cap. l.* statutum est. ^g *Quod non oporteat in quadragesima in ultima septimana quinta feriæ jejunium solvere, & quæ sequuntur.* Quod aliis verbis Martinus *Bracarens.* scripsit *cap. l.* ut antea dictum est. ^h ⁶

B. Illud

^a *Burc. l. ll. c. 66.* ^b *2. q. 5. c. 23. saepe.* ^c *Anf. l. 9. c. 3.* ^d *De consec. d. l. c. 48. sacramenta.* ^e *Cæs. lib. 13. c. 4.* ^f *De consecr. d. 2. c. 54. liquido.* ^g *De consecr. d. 3. c. 7. non liceat.* ^h *cap. 8. non oportet.*
^h *Vide dialog. ll. addit. 17.*

⁶ *De consecrat. distinct. l. cap. 49. Romanis inscriptio est. Item ex concilio Africano c. 8. Sacramenta*

B. Illud quoque præceptum, *ut in eadem die cenæ Domini omnes communicarent*,^a quod non Soteris Papæ est, sed concilii Cabilonensis II. cap. XLVII. ut alio die à te dictum est,^b abrogatum esse ait consuetudine. 7 Ut illud etiam concilii Agathensis cap. XIII. *Sæculares, qui in Natale Domini, Pascha, & Pentecoste non communicaverint, catholici non credantur.* quod etiam Burcharthus,^c & Ivo,^d & liber Cæsaraugust.^e & Gratianus^f referunt. A. Mihi Augustini oraculum maxime placet: § *Cotidie Eucharistiæ communionem accipere, nec laudo, nec vitupero: omnibus tamen dominicis diebus communicandum hortor.* Innocentiū tertii præceptum in concilio gene-

R 5 rali

^a De consecr. d. 2. c. 17. in cena. ^b Vid. dial. 13. add. 7. ^c Burc. l. 5. c. 23. ^d Ivo par. 2. c. 33. decret. ^e Cæs. lib. II. c. 19. ^f De consecr. d. 2. c. 19. sæculares. § c. 13. e. dist. cotidie.

cramenta altaris &c. Et in margine est. Concor. c. 29. concilii Carth. tertii. Ansel. l. 9. c. 3. Inscriptio cap. 54. Liquido apparet. de consecr. dist. 2. est. Item Augustinus in libro responsorum ad Januarium cap. 6. Et in margine est. epist. 118. & Beda I. Corin. II. Ivo p. 2. c. 112. Pann. l. 1. c. 146. Alg. l. 2. c. 1. Vide etiam dialogo II. addit. 17.

7 Vide dialogi 13. addit. 7.

vali cap. XXI. fuit, ut ad minus in paschate sacramentum Eucharistiæ omnes suscipere^a.

B. II.

^a c. 2. de panit. in 4. collect. c. 12. e. tit. omnis. Gregorius IX.

8 Ante caput 19. *Sæculares. de consecr. dist. 2.* in editione Romana hæc verba sunt. Item ex concilio Agathensi c. 18. Et in margine est. Burch. l. 5. c. 23. Ivo par. 2. c. 33. *Inscriptio cap. 13. e. dist. hæc est.* Item Augustinus de ecclesiasticis dogmatibus c. 53. Quotidie Eucharistiæ communionem percipere nec laudo, nec vitupero, omnibus tamen Dominicis diebus communicandum suadeo, & hortor &c. In margine hæc sunt. Valfridus de rebus eccles. c. 12. Sent. 4. dist. 12. Algerus l. 1. c. 22. & 10. Polyc. l. 3. tit. 16. Ans. l. 9. c. 9. Burch. l. 5. c. 15. & 16. Ivo par. 2. c. 25. & 26. Pann. l. 1. c. 150. Et vers. Idem epist. 118. cap. 3. *Dixerit quispiam non quotidie &c. est in marg.* Amalarius de eccles. off. c. 12. Cabilon. 2. c. 46. Beda 1. Cor. II. & ibi gloss. ord. Eugippus. Et in notis. Caput ex duobus B. Augustini locis confectum, & in summam redactum, ex iisdem, ubi opus esse visum est, & emendatum est, & auctum. Algerus autem, & Valfridus Strabo citant usque ad vers. Idem ex Gennadio Massiliensi presbytero, quem beatus etiam Thomas quo lib. 12. art. 10.

B. Illud, quod falso Sergio Papa adscribunt Ivo,^a & Gratianus,^b *Triforme est corpus Domini*; quod Amalarii, five Amilarii^c est: ex quo capite elicitur, partem quandam hostiæ servari debere, viatici, ut creditur, causa: abrogatum consuetudine esse ait.⁹ Quod vero ex epistula Clementis secunda dicitur post sumptam Eucharistiam aliquot horis esse ab alio cibo abstinendum; quod etiam Burchard.^d Ivo,^e & Anselmus,^f & Gratianus^g referunt: id ex B. Thoma sententia ait non esse necessario servandum.¹⁰ Postremo quod ex concilio Eliberitano refer-

tur

^a Ivo lib. I. tit. 4. c. 18. pan. ^b d. dist. 2. c. 22. *triforme.* ^c Amal. l. 3. c. 35. de divin. offic. ^d Burch. lib. 5. c. 11. ^e Ivo par. 2. c. 21. decret. ^f Ans. l. 8. c. 38. in addit. ^g d. dist. 2. c. 23. trib.

art. 10. facit auctorem libri de ecclesiasticis dogmatibus. Et Platina in vita Symmachi, & Magister Sent. lib. 2. dist. 8.

⁹ Capitis 22. *Triforme. de consecrat. dist. 2. in eodem libro inscriptio est.* Item Sergius Papa ait. *In margine est. glossa ordin. I. Cor. 11. Sent. 4. dist....* Amalarius l. 3. c. 35. Alcuinus fol. 79. Micrologus c. 17. Rabanus de instit. cler. c. ult. Alg. l. I. c. 19. Ordo Romanus fol. 5. Pann. l. I. c. 141.

¹⁰ *Ejusdem distin. secunda inscriptio capitis 23. Trib.*

tur à Burchardo,^a & Ivone,^b & Gratiano,^c & in libro Cæsaraugustano,^d sed in conciliis non inveni: *ut ante communionem à conjugibus se abstineant aliquot diebus* consilium esse, non præceptum, B. Antoninus ait. ¹¹ De aliis majoribus erroribus alio die, si placuerit, ejus opinionem referam. A. Ita fiat.

De

^a Burch. lib. 5. c. 22. ^b Ivo lib. 1. tit. 4. c. 29. panorm. & part. 2. c. 32. decr. ^c De consecr. d. 2. c. 21. ^d Cæs. lib. 11. c. 18. omnis.

Trib. gradib. in eodem libro hæc est. Item ait Clemens Papa epist. 2. *Et in margine est.* Ordo Romanus fol. 87. Polyc. lib. 3. tit. 16. Burch. l. 5. cap. 11. Ivo par. 2. cap. 21. & 64. & 86. Pann. l. 1. c. 149.

¹¹ *In eodem libro capitis 21. Omnis homo. ejusd. distinct. inscriptio est.* Item ex concilio Eliberitano. *In margine est.* Burch. l. 5. c. 22. Ivo par. 2. cap. 32. Pann. l. 5. c. 152. *In notis.* Nec inter] Hæc usque ad finem absunt hoc loco à Burchardo & Ivone, suntque summa quædam capitulis Sæculares, supra eadem.